

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. -- Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. -- Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Agitacija v že obstoječih društvih.

Čast in namen vsakega društva je, da ima dosti dobrih in delavnih članov. In kdo jih nabira, kdo skrbi za novi naraščaj? Stari udje! V vsakem društvu je nekaj ljudi, ki so nezadovoljni z napredkom; tožijo, da društvo spi, da nima nič novih članov itd. Takim kličemo: Na delo! Rovljite v društvu, zahtevajte odborove seje, pri teh povejte svoje želje! Predvsem pa vam kličemo

agitirajte,

in skrbite za nove člane! In kako? To hočemo kratko razložiti. Razdelite si celo župnijo, po kateri se razteza vaše izobraževalno, bralno, gospodarsko društvo ali mladeniška zveza, v posamezne vasi; v vsaki vasi odločite kakega delavnega in razumnega moža ali mladeniča, ki naj napiše v svoji vasi vse može in mladeniče, ki še niso pri društvu, ali pa se več ne udeležujejo zborovanj. Tisti izbrani možje ali mladeniči se imenujejo zaupniki, agitatorji za društvo. Kjer ima vas več ko trideset števil, naj se izvolita dva, trije zaupniki. Njihova naloga je, da neude ali mlačne ude navdušijo za društvo. Oni izvršujejo najrazličnejše delo v društvu.

Podrobno delo.

Od hrama do hrama pojdite, od moža do moža, od mladeniča do mladeniča! Razlagajte jim, kaj se v društvu učite, kaj berete, slišite in vidite! Kjer vam stariši ugovarjajo ali se žena protivi, povejte jim, da je ravno v bračnih in izobraževalnih in mladeniških društvih zbran cvet iz cele župnije, da se tam gleda samo na poduk, na zmerno in pošteno življenje, da dobivajo tam za mali denar dosti dobrega berila, knjig in časnikov, tam se učijo petja, godbe itd. Če se noče kaka oseba odločiti takoj, naj samo poskusi parkrat iti s kakim članom v društveno sobo o priliki kakega predavanja, zabave ali vaje. In s tem ste ga pridobili. Gotovo bo javil svoj pristop.

Porabite vsako priliko

za agitacijo in nabiranje članov! Kadar je kaka veselica ali zborovanje, ali sploh vesela družba in so med udeleženci tudi neudje, razdelite po posameznih mizah že pripravljene pisane ali hektografirane listeke s sledečo vsebino:

Izjava. Podpisani izjavljam, da pristopim kot redni (izredni, podporni) član društva N. N.

Ime:

Stan:

Bivališče:

Datum.

Podpis.
N. N.

Te listke po zborovanju ali o primernem času naj določeni zaupniki poberejo in jih predložijo prihodnji odborovi seji. Vsakemu posameznemu članu se naj v kratkem pismeno naznani, da je sprejet ali ni sprejet v društvo. Obenem mora biti primerno povabljen, kedaj se naj oglasi v društvenih prostorih, da podpiše svoje ime v „knjigo članov“.

Za uspešno agitacijo je tudi primerno, da o priliki kakega predavanja, veselice, občnega zbora ali sploh kakekoli prireditve, da društvo tiskati mnogo priprostitih vabil in jih izroči zaupnikom v posameznih vaseh, ki

vabila razdelijo

med vse člane in tudi nečlane. Na ta način imajo priliko priti z ljudmi v dotiko in se lahko z njimi marsikaj porazgovorijo, mlačne člane zopet navdušijo, nečlane pa pridobijo. Čeravno vabila nekaj stanejo, pa ti stroški se na drugi strani pokrijejo s tem, da pristopi več članov ter se zabav in predavanj, kadar je določena vstopnina, več ljudi vdeležuje.

Posebno važno nalogo imajo zaupniki, da dečke, brž ko izstopijo iz šole takoj uvedejo v društva, bodisi v bralna, bodisi v mladeniške zveze. Pri domačem g. katehetu ali od dobrega nadučitelja naj poizvejo, kateri otroci to leto zapustijo šolske klopi. Zaupnik dotične vasi se naj hitro obrne do starišev in jih naj nagovarja, da dečku dovolijo pristopiti v društvo. In taki člani so potem celo življenje zvesti in delavni društveniki, se dobro izobrazijo in postanejo pridni in poštene možje.

Torej društveni zaupniki in prijatelji vsega dobrega, velika noč se bliža in s tem v nekaterih krajih sklep šolskega leta! Poizvedujte že sedaj, kateri otroci izstopijo to leto! Brž ko imajo v rokah odpustnico, pripeljite jih takoj prvi teden v društvo, v šolo za življenje! In če jih po društvenih pravilih do 15. leta odbor ne more sprejeti med redne člane, pa jih naj prvo leto sprejme kot goste.

Dobro sredstvo za agitacijo in za razširjanje društva v župniji so tudi

tiskana društvena pravila.

Nobeno društvo bi ne smelo biti brez njih. Zaupniki jih naj izročijo posebno tistim osebam, ki jih hočejo pridobiti za društvo, naj jim to in ono raztolmačijo in razložijo. Sploh pa mora društvena pravila imeti vedno vsak član v rokah. Prav po ceni se dobivajo vzorna pravila pri „Krščansko-socialni zvezi“ v Mariboru.

Torej društva, izberite si svoje zaupnike po posameznih vaseh, nezadovoljni člani, vi pa ne tarnajte več, ampak svoje moči porabite za agitacijo, nabirajte pridno nove člane in v najbolj zaspana društva se bo z novimi člani povrnilo tudi novo življenje.

 Mladeniči! „Naš Dom“ naj roma od rok do rok!

Okoli po svetu.

Goriška. V ožji volitvi za splošno skupino so zmagali liberalni kandidati, za katere so glasovali tudi socialni demokrati. V kmečki skupini je zmagala slovenska kmečka zveza. Gospoda Berbač in Kosmač imata veliko večino glasov.

Na Hrvaškem je ban baron Rauch pri volitvah pogorel. Toda vedno se še ne ve, ali bo odstopil baron Rauch, ali pa bo zopet razpustil sabor in razpisal nove volitve.

Odprtje srbskih mej. V političnih krogih se pripoveduje, da je odprtje srbskih mej gotova stvar.

Angleška poslanska zbornica je sprejela zakonski načrt, s katerim dobijo ženske volilno pravico.

Društvo katoliških čeških kmetov ima dne 22. t. m. na Moravskem v Brni občni zbor.

Finančni minister namerava upeljati transportni davek (davek za prevažanje). Znašal bi na leto okoli 70 milijonov.

Nemški cesar obišče med potom na Krf italijanskega kralja. Sestala se bosta v Benetkah.

Avstrijska eskadra je došla v Barcelono. Španski kralj je prišel tudi v Barcelono, da si ogleda brodovje.

Iz Dunaja se poroča, da se bo zvišal davek za žganje za 40 kron pri hektolitr.

V St. Luisu v Severni Ameriki je zopet velika tovarna za izdelovanje vozov in livarna ustavila delo. Trideset tisoč delavcev je brez kruha.

Na Rumunskem zopet vre med kmeti. Iz nekaterih krajev že prihajajo poročila o uporih.

Grozen požar v Ameriki. Dne 4. marca je nastal v javni šoli v predmestju v Clevelandu požar, ko je bil pouk ravno končan in so se otroci uvrščali, da bi zapustili šolo. Voditeljica je dala takoj običajno znamenje, da gori. Ta signal se v ameriških šolah ponavlja vsak teden. Tudi sedaj so mislili otroci, da je le navadna rešilna poizkušnja, ter so začeli po vrstah korakati proti izhodu. Toda nenkrat so švignili plameni iz kleti in prvo nadstropje se je udrl. Hodniki so ozki, vse poslopje ima le dva izhoda. Vrata za slučaj sile so bila zaklenjena, ravnotako ograja pri glavnem izhodu. Prvo nadstropje je predrlo pod pritližja in kupe otrok pogreznilo v kleti. S tretjega nadstropja, kamor niso segle rešilne lestvice, ki so bile prekratke, so otroci skakali skozi okna na cesto, kjer so obležali z razbitimi udi. Ob izhodih so se kmalu nagromadili kupi zgorelih otrok, ki so zapirali pot drugim. Obleka otrok je bila vsa v ognju. Pred šolo so se nakupičili starši, ki so morali slišati obupno vpitje svojih malih in jih gle-

dati, kako so živi goreli. Neki oče je zasledil svojo hčerko v gruči ter jo hotel potegniti iz ognja, a izdril ji je roko. Otrok je bilo v šoli 360. Dve sto ogorelih trupel so že spravili s pogorišča, med njimi 50 slovenskih otrok. Večina otrok je bila nemških staršev. Zgoreli so tudi štirje učitelji. Sto pet otrok in 5 učiteljic se je posrečilo rešiti. Neka učiteljica se je borila s pestmi, da bi prišla do vrat, pohodili so jo! Neki Wallace Upton se je preril večkrat skozi ogenj in rešil 18 otrok. Potem se je zgrudil nezavesten in kmalu na opeklinah umrl.

Italijanski državni zbor je odklonil predlog socialista Bisolatti, da se uvede v državi brezverska šola, s 347 proti 60 glasovom.

Na predsednika ljudovlade Argentine Alcorta je vrgel anarhist bombo. K sreči se bomba ni vžgala. Napadalca in tri njegove tovariše so prijeli.

Amerika se pripravlja na boj z Japonsko. Na otoku Honolulu v Tihem oceanu zgradi veliko bojno пристanišče.

Na Portugalskem je izšel kraljev odlok, s katerim se razpišejo državnozbornske volitve za dan 5. aprila.

Na Francoskem nameravajo izdati nov zakon, glasom katerega bo razporoka še lažja kakor dosedaj. Nebroj ženskih društev je že ugovarjalo proti temu.

V proračunskem odseku našega državnega zbora se hočejo združiti zastopniki vseh nemških strank, da bi v narodnih vprašanjih skupno nastopali.

Na Dunaju so se pričeli pogovori zastopnikov vseh deželnih odborov, kako se naj ozdravi boleno gospodarstvo raznih dežel. Posvetovanj se udeležuje tudi krščansko-socialni minister dr. Gesman.

V Združenih državah severoameriških se je začel boj za mesto predsednika ljudovlade.

Na Pruskem je leta 1906 izstopilo 12.000 oseb iz protestantske vere, ki so večinoma postali katoliki.

Pri Ardingu na Zg. Štajerskem je zdrknil vlak iz tira in se skotal črez 8 metrov visok nasip. Kurjač je mrtev, 18 oseb je hudo ranjenih. Voda je izpodjedla tir in je povzročila nesrečo.

Grozen zločin umobolne žene. Soproga poštnega uradnika Peltiera v Parizu je bila zaradi umobolnosti nekaj časa zaprta v nekem zavodu za umobolne. Ker se je zdelo, da se ji je zdravstveno stanje izboljšalo, dovolil je soprogo, zlasti z ozirom na otroke, da se mati vrne na dom. Toda v gotovih časih so se povračali znaki umobolnosti in nedavno je zapustila družino ter si najela sobo v bližnjem hotelu. Potem se je zopet vrnila domov, a bolezen je napredovala. Pravila je otrokom, da bo zaklala očeta ter mu izpila kri. Prošli petek ni hotela večerjati

LISTEK.

I. G. Žmavc.

Greh in pokora.

(Iz nemščine.)

(Dalje.)

3. Zločin in obup.

Švadron, h kateremu je prišel Pipec, je imel svoj stan v Makti, nekaj pred glavno vojsko. V takih slučajih imajo, kakor znano, častniki pa tudi ostalo moštvo precej večjo prostost. To je Pipecu ravno prav delo, a to je bila tudi njegova poguba. Prost čas je začel porabiti za to, da se je naučil trobentati; zapazil je namreč, da uživajo ti še posebej večjo prostost. Svoji pridnosti in vztrajnosti se je imel zahvaliti, da je postal trobentač in da je dobival kot tak tudi večjo plačo. Zdaj je sedel pogosto dopolnoči v gostilni, da bi se popolnoma veselil prostosti in je vsled tega tudi pil, pil vedno več in postal nazadnje pijanec.

Nekega večera pozno v noči je slišala straža iz neke gostilne, kamor so zahajali vojaki, grozovito javkanje in stokanje. Ko je vstopila, je videla na tleh ležati moža z razbito glavo, poleg njega pa je na tleh klečal majhen otrok vedno klicajoč. „Oče, oče!“ V kotu gostilniške sobe je stal, od vina in jeze ves rudeč Pipec, ki je še vedno krčevito držal v roki stol, s katerim je ubil krčmarja, ker mu ni hotel nič več na upanje dati. Ko ga je hotela straža zvezati, se je branil na vso moč in le po velikem naporu se je posrečilo ga zmoči in zvezati. Drugo jutro je bil seveda takoj sestavljen zapisnik: Krčmar je bil mrtev, trobentač pa ga je ubil in tega tudi ni tajil. Še isti dan so ga poslali zvezanega v

Oran, postavili pred vojno sodišče in obsodili v smrt.

Zdaj je bilo torej z njim pri koncu. Da, če bi dopustil Bog, da bi se sodba izvršila, bi poginil kakor pes na cesti, ne da bi poznal Boga. Pa Bog je imel z ubogim človekom, ki ni popolnoma po svoji lastni krivdi padel tako globoko, usmiljenje in ga je rešil, da še lahko postane iz tega siromaka dober človek. To pa se je zgodilo na sledeči način.

Dva orožnika sta peljala v smrt obsojenega trobentača z nekim Arabcem vred, ki je bil istotako obsojen v smrt, iz Orana nazaj v Makti, ker je postava velevala, da se mora obsodba izvršiti tam, kjer se je izvršilo hudodelstvo. Med potom pa je raztrgal Arabec, ki je bil pravi orjak, svoje vezi, pobil enega orožnika s pestjo na tla in se vrgel na drugega, da bi ga zadavil. Že je ležal tudi ta orožnik na tleh in Arabec je klečal na njem, da bi ga umoril, tako da bi trobentač zdaj lahko porabil priliko in ubežal; pa on je ostal stari dobri trobentač. Ker je imel roke na hrbtu zvezane se je vrgel na Arabca in ga začel z zobmi tako obkdelovati, da je ta spustil orožnika in njega napadel. Komaj pa je bil orožnik zopet prost, je pograbil samokres, ki je ležal na tleh in izstrelil Arabcu krogličo v glavo.

Sicer pa je bil tudi že zadnji čas. Pipec se je pod groznimi udarci Arabca zvrnil krvav in nezavesten na zemljo. Tako so zdaj nekaj časa ležali vsi, dokler se niso oddahnili — seveda se Arabcu več ni trebalo, ker je bil že tam, kjer ni muh — potem pa so se podali zopet na pot proti Makti. Tam sta orožnika sporočila celo stvar polkovniku in na vso moč hvalila zaslugo Pipecovo, kar je pač samoobsebi umevno, ker brez njega bi ne živel nobeden več.

Poročnik, ki bi tudi rad rešil obsojenca, je poslal vse tri s pismenim poročilom v glavni stan na-

ti. Igrala se je z velikim kuhinjskim nožem. Mož ga ji je hotel izdreti, toda pretila je, da ga umori. Ponoči je vstala z postelje ter rekla soprogu: „Danes je tvoj rojstni dan; o polnoči dovršiš svoje 47. leto. O tej priliki vam priredim vsem veliko presenečenje.“ Soprog je vprašal: „Kakšno?“ „Ne vprašaj“, mu je odgovorila, „še ni čas, ne morem še odgovoriti.“ Nato je šla in se zaprla v kuhinjo. Soprog in otroci so se podali spat. Opolnoči pa nastane v hiši grozno kričanje. Otroci so stali pred mrtvim očetom, politim s krvjo. Poleg njega je stala mati s kuhinjskim nožem v roki. Najstarejša hčerka Jeanette se je zgrudila in tudi znorela. Moža so odpeljali v mrtvašnico, mater in hčer pa v norišnico.

Po celi Nemčiji uprizori socialno-demokratska stranka stavko dne 18. t. m., da demonstrira za splošno in enako volilno pravico za pruski deželni zbor.

Generala Steslja, ki ga je vojno sodišče obsodilo v smrt, je car pomilostil na enojtno lahko trdnjavsko ječo. Pokojnino pa bo vlekli do smrti in smel nositi vse redove.

V San Francisku strašno razsaja pomor, ki so ga zanesle v mesto mnogoštevilne podgane iz ladij.

Doktorski naslov bodo od oktobra naprej podeljevali na živinozdravniški šoli na Dunaju.

Nečuvena sodba porotnikov. Pred graškim porotnim sodiščem se je vršila obravnava, v kateri se je moral urednik socialdemokratskega lista „Der Arbeiterwille“ zagovarjati zaradi grdih oskrunjevalnih besed, proti brezmadežnemu Spočetju Matere božje. Porotniki so izrekli sodbo, ki je značilna za graške razmere, ki pa je tudi nečuvena: Oprostili so obtoženca s 5 proti 7 glasovom!

Olajšave pri zrelostnih izpitih na gimnazijah. Naučno ministrstvo je že dovršilo načrt za preosnovo zrelostnih izpitov, ki bo že letos stopil v veljavo. Pri ustmenih izpitih odpade fizika in zgodovina. Pri ostalih predmetih bodo pogoji za oproščenje lažji kakor dozdaj. Pri pismenih izpitih odpade latinsko-nemški prevod in naloga iz matematike.

V Bosni je padlo mnogo snega, tako da je bil železniški promet na mnogih krajih za nekaj časa pretrgan.

Neumestna šala. V puntigamski pivovarniški restavraciji se je zabavala vesela družba visokošolcev. Ko so se namenili oditi, zapazi krčmar, da gleda enemu dijaku iz žepa držaj srebrne žlice. Seve-

da ga je takoj prijel in vse zatrjevanje visokošolca, da si je eden izmed tovarišev dovolil z njim slabo šalo, ni ničesar pomagalo; krčmar je poslal po žandarja, kateri ga je odvedel v ječo.

Papež za stolp sv. Marka v Benetkah. Znano je, da se papež Pij X. živo zanima za Benetke, kjer je bil toliko let patrijarh. Sedaj se poroča iz gotovega vira, da bo sv. oče daroval Benečanom, kadar bo stolp sv. Marka dozidan, pozlačenega ange-la, ki pride na vrh stolpa, kakor je bil na starem stolpu.

Razgled po domovini.

Verni Slovenci v Lurdu!

Lurd je najimenitnejša Marijina božja pot na svetu. Marija sama je želela in velela: „Naj pride tu sem veliko ljudi! Naj prihajajo v procesijah!“ In letos se obhaja petdesetletnica Marijinih prikazni. Slovenci, ki so posebno vneti Marijini častilci, skupno še nikoli niso bili v Lurdu. Letos se pripravlja tak romarski vlak. Menda bo prvi in zadnji. Kdor torej more, naj se osrči, naj se vzdigne na lepo pot k lurški Gospe! Nikdo ne bo obžaloval tega. Zlasti je želeli, da se tudi moški udeležijo. Čas za oglasiti, je še le do konca tega meseca. Če se jih dovolj oglasi, se jim kot vodja pridruži nek mariborski duhovnik, ki je že bil v Lurdu. Kdor želi biti v tisti skupini, naj se oglasi pod naslovom: Uredništvo „Našega Doma“ v Mariboru.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru izplačuje in sprejema denar vedno le v uradnih dnevih, to je v sredo, četrtek in soboto, izvzemši praznike, in sicer od 9. do 12. ure predpoldne. Navadne vloge se obrestujejo po 4%. Na vloge proti trimesečni odpovedi se daje 4½% obresti. Ako se take vloge odpovedo in se potem tekom 14 dni ne vzdignejo, se obrestujejo zanaprej le po 4%. Obrestovanje vlog se začne 1., oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve in traja do 1., oziroma 15. pred dnevom dvignjenja. Obresti se prištevajo 1. januarja in 1. julija glavnici. Obrestno mero določa načelstvo, ki mora tozadevne sklepe javno razglasiti vsaj v pisarni. Zneski do 1000 K se brez odpovedi izplačujejo vsak uradni dan. Pri zneskih od 1000 K do 2000 K ima načelstvo pravico tirjati 14dnevno, pri zneskih od 2000 K do 10.000 K enomesečno, in pri znes-

zaj in priporočil Pipeca namestnikovi milosti. V Oranu so celo stvar zopet od začetka preiskali in posledica je bila, da sta bila oba orožnika zaradi nepredvidnosti in nemarnosti v službi obsojena vsak na osem dni zavora, trobentač pa je bil pomilostjen in kazen se je spremenila v desetletni zapor v jetnišnici.

Orožnika sta se zelo veselila tako srečnega izida cele stvari, nikakor pa ne Pipec. Ko je zvedel, da ga ne bodo vstrelili in tudi ne izpustili, ampak imeli celih deset let zaprtega, se ga je lotila grozna jeza in obup. Divjal je in kričal, klel in si pulil lasce, bil okoli sebe; vse to je počenjal v svojem obupu ubogi Pipec, tako, da so že vsi mislili, da je znorel. Zakaj pa je ravnal tako?

Da, naš trobentač je hotel biti ali prost ali mrtev; desetletne ječe nikakor ni mogel prestati. Na smrt se je celo veselil kakor na kako dobroto, zdaj pa pride to vmes. Od onega večera sem, ko je namreč ubil ubogega krčmarja, mu vest ni dala več miru. Noč in dan je videl pred seboj blede, krvavo truplo krčmarjevo, poleg njega pa na tleh čepeti majhnega dečka, ki je jokal in preklinjal morilca; če se je zbudil iz sanj, je bil vsakokrat ves moker od mrzlega pota. Kratko, tako on ni mogel več živeti; o kesu, molitvi, Bogu in o spravi z Bogom seveda ni znal nič. Zato je čisto naravno, da si je še bolj želel smrti kakor pa takega življenja. In zdaj se mu zgodi kaj takega! Po njegovih mislih bi bilo čisto pravično, da ga zaradi ubojstva takoj vstrelijo. Pa tega mu niso napravili, ampak so ga „pomilostili“ in obsodili na dolgo desetletno bivanje v jetnišnici. To je bilo edino, česar se je bal naš Pipec. Zato je dvakrat poskusil si vzeti življenje, kar se mu je obojekrat ponesrečilo, vendar pa se je drugič tako hudo ranil, da so ga morali prenesti v bolnišnico. Zdaj je prišel zanj čas milosti.

4. Spreobrnjenje.

Tukaj je torej ležal ubogi trobentač z zavezano glavo in z zvezanimi rokami na postelji, ki je bila zanj prava mučeniška postelja. Ustnice je imel od obupa vse razgrizene. V mrzlici, ki ga je jako hudo mučila, je vedno divjal in klel, dokler ni omahnil čisto oslabele na postelji. Govoriti ni hotel z nikomur, niti na vprašanja odgovarjati. V takem položaju je pristopil k njemu bolnišnični duhovnik. Bilo je prvič v življenju, da je videl duhovna. Postal je miren, ga poslušal, se ž njim razgovarjal dolgo, pogosto, odkritosrčno.

Nihče ni slišal in tudi nikdar ni izvedel, kar sta se v teh dolgih dneh pogovarjala; ko pa je po preteku štirih tednov ozdravel, zapustil bolnišnico in se vrnil v ječo, je bil kakor spremenjen. Postal je čisto drug človek.

Iz trmastega, svojeglavnega in nepokornega je postal v tem času vdan, poslušen in pokoren človek. Ta nekdanji toliki pijanec od zdaj zanaprej ni pil niti kapljice kislega, da, pustil je celo kupico vina, ki so ga dobivali jetniki vsakokrat po težkem delu. Nekdanj tako strastni kadilec se zdaj ni dotaknil tobaka, ampak je prodal vse, kar ga je dobil vsak teden, ravnotako vsako smodko, ki jo je dobil darovano. Dočim je bil poprej največji lenuh, je bil zdaj med vsemi najmarljivejši; prvi je bil pri delu, zadnji se je podal k počitku. Če je bilo treba opraviti kako težko delo, ki ni obetalo nobenega dobička, se je Pipec vsikdar prvi ponudil. Toliko marljiveje pa je delal tam, kjer se je obetal kak zasluzek. Če bi mu pustili, bi delal ves dan neprenehoma kakor črna živina, dokler se ne bi zmučen zvrnil na zemljo. In vsak vinar, ki ga je zaslužil, si je shranil, tako da so govorili, da je že tukaj začel rasti kupček denarja, kateri je potem raste skozi celih deset let, kar je bil pri vojakih.

kih nad 10.000 K dvamesečno odpoved. Posojila se dajejo le članom in sicer na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4%; na vknjižbo sploh po 5%; na vknjižbo in poroštvo po 5% in na osebni kredit po 6%. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo 8 K. Prošnje se sprejemajo vsak dan v pisarni v navadnih urah in se brezplačno rešujejo. Posojilnična pisarna in blagajna je v Mariboru na Grajskem trgu štev. 3, v hiši gostilne „Pri črnem orlu“ (Schwarzen Adler). — Ljudski denarni zavod je torej ustanovljen. Spodnještajski Slovenec, kateremu je blagor našega ljudstva pri sreči, ima zdaj dolžnost, da ta denarni zavod podpira in tako pomaga izpopolnjevati gospodarsko organizacijo na korist našega ljudstva. Trdna gospodarska organizacija bo potem močna podlaga politične. Vse svoje somišljenike opozarjamo na ta zavod in jih prosimo, da ga povsod priporočajo. Svoj prilhanjen denar naj nalagajo v novi „ljudski posojilnici“, in če potrebujejo posojila, naj se tudi obračajo na njo.

Maribor. Juž. žel. namerava še letos znatno razširiti tukajšnji kolodvor. Zgradi tudi novo skladišče.

S šole. Za nadučitelja pri Kunigundi na Pohorju je imenovan šolski vodja v Resniku Matej Zgajner.

Iz finančne službe. Prestavljena sta davčni oskrbnik g. Rudolf Ulm iz Judenburga v Konjice, in davčni asistent g. Anton Mravlag iz Ptujja v Gradec.

Petdesetletnico doktorstva je obhajal 1. marca starosta štajerskih Slovencev g. dr. Josip Vošnjak. Bil je dne 1. marca 1858, torej pred 50 leti, na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem zdravilstva.

Višje dež. sodišče v Gradcu se je izreklo proti slov. vlogam in razpravam na višjem dež. sodišču graškem.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 6. t. mes. so belo oblečena dekleta spremile k večnemu počitku Angelo Kocuvan, edino hčerko Kocuvana v Troškovi.

Kebelj na Pohorju. Naša župnija je sicer precej obširna, toda naročnikov „Našega Doma“ ima pa vendar le malo. Krivo temu je to, da se ljudje premalo ali pa nič ne brigajo za dobro berilo in da rajši svoj trdo prislužen denar izdajo za nesrečno, pogubonosno žganje, kakor pa za kakšen dober katoliški časnik, kakor je n. pr. „Naš Dom.“ Tudi ptujski „Štajerc“ se še pri nas vedno šopiri, ako-

Kolikor toliko so še razumeli, da ga je duhovnik pomiril in spreobrnil; to so videli na svoje lastne oči. Odkod pa potem tolika skrb za denar, tolika varčnost, tolika pridnost in to zlasti tam, kjer se je dalo kaj zaslužiti? Ali je bil temu tudi duhovnik vzrok?

Nekateri kaznjenci, ki so bili tudi z njim v bolnišnici, so to verovali. Videli so, da se je trobentač po cele ure pogovarjal z duhovnikom, da je potem, ko je ozdravel, vedno pobožno molil in šel vsak dan k sv. maši in so mislili, da ga je zvit duhovnik pregovoril, da je dajal svoj denar njemu. Če je šel mimo njih, so kričali za njim: pop, popovski hlapec itd.; a on se za vse to ni zmenil in se je delal, kakor bi vsegatega ne slišal. Zato pa je delal za štiri druge.

Nekega dne je prišel duhovnik tudi v luko na nasip, kjer so ravno kaznjenci nekaj popravljali in je obiskal ob tej priliki kakor vedno tudi svojega dragega Pipeca. Bilo je poldne in čas odmora; vsi kaznjenci so ležali na pesku in spali. Le on sam je še stal do ledja v vodi, dvigal kamen za kamenom na nasip in delal, kakor bi ga kdo najhuje preganjal. Duhovnik je sedel na nekem kamnu in se pogovarjal z njim, medtem ko je on vedno enako pridno delal in obnem odgovarjal na stavljena vprašanja. Solnce je neusmiljeno peklo in pošiljalo svoje vroče žarke na naša dva prijatelja, zakaj tako ju zdaj že smemo imenovati.

„Dragi prijatelj“, je rekel duhovnik z glavo majaje, „kar zahtevate od mene, tega Vam jaz ne morem izpolniti.“

„Častiti gospod, zakaj pa ne?“ je vprašal trobentač žalostno.

„Ker me zadržuje moja služba in pa delo, ki ga imam tukaj.“

ravno smo mu že precej pristrigili, peruti. Podoben je žuželki večji, ki obletava luč, akoravno jo odganjaš, dokler ne pade osmojena na tla, kar se bo tudi „Štajercu“ zgodilo. Nič ne obupaj torej, „Naš Dom“! Mi fantje smo si nabrusili kose; ne bomo kosili samo trave, ampak tudi osat — „Štajerca.“ Od cerkve gor bomo pričeli, pa na en hribček prispele; od tam se obrnemo na vse strani, kjer še kaj po „Štajercu“ smrdi. Po strmim potu nas bo vodila, kosa se mnogokrat skršila; pa obrusimo jo zopet, da prej ko slej odreže „Štajercu“ ovet. Ko prišla zala bo pomlad, vsak slavil bo, da je junak.

Sv. Miklavž pri Ormožu. „Slov. Gospodar“ je 28. febr. poročal med društvenimi novicami s prav majhnimi črkami, da bo 1. marca v našem bralnem društvu predavanje! Povedal nam je, da pridejo g. dr. Stegenšek v Brebovnik zaradi jubilejne kapelice, katero hočejo imeti vrli Brebovničani! Radovedni smo bili, kaj bo! Pa nam ni bilo žal, da smo šli! Učeni gospod so nam pravili ne o Slovenceh ali Slovanih, izbrali so predmet, ki smo pač slišali o njem v šoli, pozneje pa redko; posegli so v najstarejše narode in nam pravili o Asircih in Babiloncih, o njihovih kraljih, o babilonskem stolpu in o asirski pisavi, ki se imenuje „klinopis“. Še ponoči se mi je sanjalo o teh deželah, menil sem, da pomagam delavcem izkopavati mesta in opekaste knjige, ki so zgodovinarjem največje vrednosti. Ko sem se zjutraj vzbudil v svoji postelji, pa se mi je tožilo samo to, da so g. dr. Stegenšek morali tako hitro oditi, sicer bi še nam bili marsikaj zanimivega povedali! Želimo samo to, da bi prišli prav dostikrat; drugače jim ne moremo povrniti truda, pa obljubimo, da bo nas pri prihodnjem predavanju še več. Bog plati!

Brežice. Mesto posojilniškega tajnika razpisuje posojilnica v Brežicah; letna plača znaša 2000 kron; prošnje je vložiti do 20. t. m.

V Kozjem je bila že več dni razobešena bela zastava pri okrajnem sodišču, znamenje, da ni nobenega jetnika v kajhi.

Cerkveni tatovi. Cerkev sv. Petra v Gornji Radgoni so na pepelnico obiskali neznaní uzmoviči. Siloma so odprli oba nabiralnika ter srečno odnesli vse, kar je bilo okroglega v njih. Tudi nabiralni pušici v žagrađu niso prizamesli; ključavnico dol, denar pa v žep. Najbrž so si izbrali noč, da so tembolj nemoteni opravljali svoje opravilo. Sosedne župnije, pozor pred tatinsko svojatjo!

„Gospod župnik“, reče Pipec proseče, „storite mi vendar to uslugo, samo to še storite za mene! Za božjo voljo Vas prosim, samo to mi storite. To je še moje edino upanje, ki mi daje moč, da živim v teh groznih razmerah.“

„Ali dolgo potovanje, in jaz še vrh tega nimam denarja“, odgovori župnik.

„Če pa nimate denarja, pa si ga izposodite, jaz Vam ga gotovo vrnem. Da, jaz Vam ga vrnem, četudi ne vem, ne kdaj, ne kako, ali jaz Vam pri-sežem.“

Nekaj časa je duhovnik tiho stal in pomišljal, nazadnje pa reče: „No, v imenu božjem. Hočem poskusiti.“

Zdaj je trobentač veselo poskočil v vodi, zagrabil duhovnikovo roko in jo poljubil ter se od veselja smejal in jokal. Nato sta se oba ločila.

Straža, ki ju je skrivaj poslušala, je naznani-la celo stvar pazniku, ki je rekel: „Župnik je ne-umen, trobentač pa je tako osel. Najbrž hoče poslati kam par voščenih sveč, kar pa ostane od denar-ja, pa ga spravi oni v žep. To bo cela stvar.“

Ostali kaznjenci so slišali ta odgovor in od zdaj naprej so še bolj zasmehovali trobentača, ki se pa ni za nje popolnoma nič zmenil, ampak je bil vedno vesel, si žvižgal in pel, česar še dozdej ni-so bili od njega vajeni.

(Dalje prihodnjič.)

X . . . in Prešeren. X. je bil zelo domišljav pesnik, kakoršnih je dandanes prav mnogo. Ne-koč je šel s svojim znancem mimo hiše, kjer je umrl slavní pesnik Prešeren. Oba sta obstala pred hišo in brala spominsko ploščo, katera je bila vzdana na steno. „Ti kaj praviš,“ reče pesnik, „kadar bom jaz umrl, kaj bodo pa meni napisali?“ „Tri bese-de.“ „Katero?“ „Odda se stanovanje.“

Na plesu umrl. Iz Radgone se poroča: Pustni terek je napravila manjša družba iz Radgone izlet na bližnje Ogrsko. Kočijaž Sobjak iz Radgone je prišel v gostilno Vogler, kjer se je ravno plesalo. Tudi on je jel plesati. Kar naenkrat pa se je zgrudil. Zadelo ga je srčna kap. Bil je še-le 27 let star ter zapušča vdovo s tremi nedoraslimi otroci.

Celje. Dekla gospoda dr. Stikerja, petnajstletna Marija Leskovšek, je polila drva v štedilniku s petrolejem, da bi rajše gorele. Steklenica pa se ji v roki razpoči in ji vname obleko. Na njeno kričanje so prileteli ljudje in pogasili gorečo obleko. Revico so odpeljali v bolnišnico, a je malo upanja, da bi ozdravela.

V Celju se s 1. aprilom nastani nov zdravnik dr. Franc Premšak.

V Spitaliču pri Vranskem je slamorezen stroj hlapcu Antonu Pistotniku odrezal štiri prste na roki.

Koroške novice.

Grafenauer na delu. Odkar smo dne 14. maja lanskega leta tako sijajno zmagali pri državnozbornski volitvi, se je začelo novo gibanje med koroškimi Slovenci. Odsev tega so sijajni volilni shodi, ki jih je v kratkem času priredil ta marljivi poslanec. Zboroval je v Globasnici, Št. Danijelu, Podljubelom, Podsinfvasi, v Libeličah in Guštajnu.

Slovenski Korošci, pozor! Dva agenta nemške knjigarne „Vindobona“ na Dunaju ponujata knjigo: „Österreichs Hort.“ Knjiga je pristranska, ker Slované stavi zelo v ozadje.

Za dva potovalna učitelja za Koroško je država dala 3500 K in kmetijska družba 502 K.

Občinski odbor v Bistrici je enoglasno imenoval bivšega smihelskega župnika, zdaj dekana v Pliberku, č. g. Fr. Marinič, za svojega častnega občana.

Velikovec. Naši hčlovci nimajo sreče. Po vzorcu šentrupertske narodne šole so letos priredili naši nemškutarji božičnico, toda imeli so celih 255 kron 34 vin. primanjkljaja. Tudi telovadsko društvo je poskusilo svojo srečo. A zadelo ga je leta usoda. Nabrati so 82 kron premalo. Kako drugače je bilo pač pri slovenski božičnici, za katero se je nabralo nad 1400 kron in slovenski veselici v Narodnem domu, ki je vrgla društvu 120 kron 48 vin. čistega dobička.

Posebne vrste goljufije je izvršil nek neznanec v glavni trafiki v Beljaku. Zahteval je kolkov po 40, 20, 15, 5, 2 in 1 K in 100 znamk po 10 vin. Prodajalka mu jih je zavila v kos papirja. Toda neznanec ni bil s tem zadovoljen, temveč je prosil, da se mu jih zavije v kuverto. Prodajalka mu je ugodila ter mu izročila koleke in znamke. Goljuf je med tem štel denar in rekel, da ji mora za sedaj koleke povrniti, ker ima pri sebi premalo denarja. Izročil je pa prodajalki prazno kuverto ter odšel s koleki v znesku 156 K.

V Gozdanjih so pri občinskih volitvah v 3. razredu zmagali Slovenci. V drugem razredu je bilo treba srečkati, vsled česar so dobili enega odbornika in dva namestnika. Prvi razred je izgubljen.

Leše pri Prevaljah. V premogokopu se je odtrgala plast in do pasu zasula delavca Jur. Novak. Še-le po 4 urah so ga mogli rešiti precej poškodovanega. Vendar je upanje, da ozdravi.

Železna Kapla. „Izobraževalno društvo“ priredi na praznik sv. Jožefa, t. j. 19. t. m. v zgornjih prostorih g. G. Weitzerja po drugi službi božji svoje prvo mesečno zborovanje.

Gozdanje. Izobr. društvo priredi dne 19. marca pop. po večernah pri „Neuwirtu“ redni občni zbor. Na sporedu je govor in volitev odbora.

Pliberk. Sicer so sedanji šolski prostori za pouk še prav pripravni in bi se zadostovali svojemu namenu še mnogo let, a višje oblasti so sklenile, da se mora staviti nova šola. Rešuje se vprašanje, kje se naj zida nova šola. Dozdaj je bila šola v mestu, in nikakor ne kaže, da bi v prihodnje bilo drugače.

V Št. Danijelu je novoizvoljeni krajni šolski svet začel slovenski uradovati.

Društvena kronika.

Socialni tečaj v Trbovljah se vrši dne 22. marca. Predaval bo tudi državni poslanec dr. J. K r e k.

Ruski narodni pevski zbor Dimirija Slavjanskoga Agrejeva nastopi v Mariboru dne 24. sušca. Kdor želi vabilo, naj se obrne na odbor „Slov. Čitalnice“. Vstopnice se že prodajajo v tiskarni sv. Cirila in pri g. Burešu, urarju, Tegetthoffova cesta 33, kjer sta na ogled tudi slike tega ogromnega pevskega zbora (45 pevcev in pevk).

Sv. Peter na Medvedovem selu. Tudi me, šentpeterska dekleta, smo se vzbudile, ter smo v lepem številu pristopile k našemu kat. slov. izobraževalnemu društvu, ki vrlo napreduje. Dne 25. sušca pa se bode ustanovila dekliška zveza tukajšnega izobr. društva. Vsaka dobromisleča deklica se mora pridružiti tej zvezi, v kateri se bomo izobraževale in si pridobile raznih ved, ki so potrebne slovenski deklici, ter se navduševale za naše najdražje svetinje: sveto vero, milodoneči materni jezik in krasno slovensko domovino! Vstopimo v pogumne vrste navdušenih nam tovarišice v drugih krajih! Torej na svidenje 25. sušca v društveni sobi!

V Podčetrtku se je ustanovilo „Katoliško slovensko izobraževalno društvo“. Dne 1. sušca tega leta je bil ustanovni občni zbor, ki se je prav dobro obnesel. Izvoljeni odbor se je takoj konstituiral in je v dobrih rokah, da smemo zanesljivo pričakovati uspešnega delovanja.

Celje. Dne 1. marca se je ustanovil v Celju telovadni odsek ondotnega izobraževalnega društva.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Pozdravljen, preljubi „Naš Dom“, naš najboljši svetovalec! Me dekleta, se te tesno oklepamo, tembolj, ker se tudi mnogo slabega berila širi po naši župniji. Naše izobraževalno društvo nam daje dobre knjige in časnike. Posebno hvalevredna in potrebna je nam dekletom knjižica „Ples“, ki jo dobivamo v društvu. Da bi pač vsa dekleta brala to knjigo, koliko slabega bi izostalo pri nas! Poštena dekleta ne gremo na veselice, ki so združene s plesom. Društvo nam daje gotovo bolj pametnega veselja, saj ima že svojo narodno godbo, to je, tamburaški zbor. Vsa čast našim mladencem-tamburašem! Zato pa predrage tovarišice, pristopimo vse k društvu, ki je na dobri krščanski podlagi! Ne posnemajmo teh, ki mislijo, da je samo lepa obleka in nakiteni lasje največja olika in izobrazba. Ponižnost, poštenost in delavnost ter druge krščanske čednosti združene z ljubeznijo do mile slovenske domovine naj nas kinčijo, zakaj, te nas bodo dičile trajno.

Gradec. Slov. kršč. del. društvo „Domovina“ je na svojem rednem občnem zboru izvolilo sledeči odbor: Mat. Kukman, preds., I. Bajc, podpredsed., I. Koejan, taj., Jos. Štancar, namestnik, Jurij Novak, blagažnik, Roškarič Karol, namestnik, Štefan Fideršek, gospodar, Vencelj Stegne, knjižničar, Ivan Kosi in Franc Marčič, odbornika, Jurij Vehovar in Anton Breznik, revizorja. Tudi v minulem letu je društvo delovalo po svojih močeh. Po letu so se vršili skupni izleti v lepo okolico graško, društvo je priredilo več veselic in zabavnih večerov, po zimi pa je preskrbelo ob nedeljah za redna predavanja. Opozorjamo vse one, ki prihajajo iz slovenskih krajev v Gradec, da se pridružijo „Domovini“, ki je edino slovensko delavsko društvo v Gradcu.

Zreče. Tukajšnja „Hranilnica in posojilnica“ začela je poslovati dne 30. junija 1907. Do dne 29. februarja letos je imela 23.144 K 66 v prejemkov in 22.880 K 68 v izdatkov, torej za 46.025 K 28 v prometa. To se je opravilo v 35 uradnih dnevih, in tako pride po 1.315 K prometa povprek za vsaki uradni dan.

Kat. pol. društvo za konjiški okraj ima v nedeljo dne 22. marca ob 3. uri popoldne svoj letni občni zbor. Kmetje, udeležite se v obilnem številu.

V Št. Juriju ob juž. železnici se je ustanovila mlekarška zadruga s sedežem v Št. Juriju. V načelnštvo so izvoljeni sami najboljši posestniki gospodarji, načelnikom g. Val. Mikuš, župnik v Št. Juriju. Mlekarna začne v kratkem delovati. Pravila so že vložena pri c. kr. okrožni sodnji za vpis v zadrugi register.

Iz Trbovelj. Dekliška zveza bralnega društva vrlo napreduje. V pretečenem letu smo prirejali mesečne podučne shode, h katerim smo dekleta prav pridno in v obilnem številu prihajale, da se bolj izobražujemo. Priredile smo tudi dve igri in sicer: „Lurška pastirica“ in „Jeza nad petelinom in kes“. Volitev za tekoče leto 1908. se je vršila 8. sušca. Izvoljene so bile: predsednica Fr. Kadunc, namestnica Mar. Jordan in tajnica Leopoldina Cukjati. Vsa dobro misleča trboveljska dekleta, pristopajte k

dekliski zvezi, kjer se boste izobraževale, kar je danes potrebno vsaki slovenski deklici. Torej dekleta, pogum! Vse za vero in milo našo slovensko domovino!

Mladini.

Pismo mladenicem.

V.

V Atenah je hodil v starih časih nek modrijan s svetilko po dnevu okoli. Ko so ga vprašali, kaj vendar išče, je dal čuden odgovor: „Može iščem.“ Čudak je bil ta modrijan, kaj ne da? In vendar ni bil čudak, ni bil zastoj modrijan. Iskal je prave može, može, ki si zaslužijo to ime, može-značaje, pa jih je še s svetilko po dnevu težko našel.

Kako malo značajev je posebno dandanes med moži! Koliko imamo mož, ki se po vetru obračajo, kakor petelin na strehi! Koliko imamo tudi med Slovenci takih mož, ki so mehki kakor vosek! Kakor iz voska delajo otroci zdaj angelčke, drugokrat zopet hudičke, tako lahko pridobiš te ljudi enkrat za dobro stvar, drugokrat za slabo. Ali se ne vidi to posebno pri volitvah? Katoliški slovenski mož gre volit z nasprotno stranko, ker je tam več pijače; drugi zopet gre volit z nasprotno stranko iz strahu; tretji zopet se da od par mehkih fraz kakoga čvekača pregovoriti in voli proti svojemu prepričanju. Kako je to žalostno! Ali so to značaji? Ali more take ljudi pošten človek ceniti? Noben čas ni imel tako malo značajev, kakor današnji. Ali bote vi, mladeniči, tudi taki veterinjaki, taki neznačajneži?

Mož slovenski mora biti iz trdega jekla, ne pa iz mehkega svinca.

Vi se bote držali povsod v zasebnem in javnem življenju neustrašeno katoliško-narodnih načel. Naj pride karkoli nad vas, teh načel ne smete nikdar zatajiti. Nikdar se ne bote dali podkupiti ali pa pregovoriti! Seveda bote morali trpeti, pa sladko in častno je, trpeti za resnico. Verjemite mi, nasprotniki vas bodo spoštovali.

Poznam moža, ki je značaj v pravem pomenu besede. Koliko so ga pregovarjali, naj voli z nemškutarsko stranko! Podkupiti so ga hoteli z veliko svoto denarja, zagrozili so se mu, da mu hram zaplenijo itd., pa kaj jim je rekel ta mož? Rekel je: „Vzemite mi vse, a mojega prepričanja mi ne bote mogli vzeti.“ Moral je veliko trpeti. Njegov najhujši nasprotnik se je izrazil o njem proti meni: [To je mož!

Skrbite, fantje, da takih belih vran ne bo malo med Slovenci. Da bi imeli veliko takih značajev, bi šla tudi nova narodna, hinavska, takozvana Narodna stranka rakom žvižgat.

Mož se drži svojih verskih načel.

Kako občudujemo značajne može, o katerih nam pripoveduje sv. pismo in svetna zgodovina! Slišali ste mogoče kaj o Eleacarju. Okoli leta 168. pred Kristusom je sirska kralj Antioh hudo preganjal Jude in njihovo vero. Na njegovo povelje so sv. knjige, trgali in požigali, in kogar so našli, da je živel po božji postavi, so ga umorili. Mnogo jih je odstopilo od prave vere iz strahu pred kraljevimi povelji. Veliko jih je pa vendar ostalo zvestih in stanovitnih. Pred sodnike je bil tudi pripeljan častitljiv 99letni starček, po imenu Eleacar. Moral bi proti božji postavi svinjsko meso jesti. On pa je hotel raje častitljivo umreti, kakor sramotno živeti. Z najhujšimi mukami so mu grozili. Prijateljem se je zelo usmilil. Skrivaj ga prosijo, naj si da prinesiti mesa, kakršnega sme jesti, in od tega naj je ter se naj hlina, kakor da bi jedel svinjsko meso, da si reši življenje. Veste, kaj je rekel značajni Eleacar? Rekel je: „Ne spodobi se, da bi se hlina, nočem z hinavščino ognusiti svoje starosti. Ako to storim, bi si drugi mislili: Stari Eleacar se je poprijel tuje vere in se je dal zapeljati. Kaj bi tudi imel od tega, da se umaknem človeškim mukam! Roki Vsemogočnega vendar ne uidem ne živ ne mrtev. Torej hočem brez strahu slavno umreti za predrage in presvete postave.“ In grozovite smrti je umrl ta veliki junak. Fantje, tako neustrašeno se držite tudi vi svojih verskih načel!

Mož se drži svoje narodnosti.

Bilo je l. 280. pred Kristusom. Rimljani so takrat imeli vojsko z mogočnim kraljem Piron. Pri Herakliji je prišlo do bitke, v kateri so bili Rimljani premagani. Rimljani so poslali odposlanstvo h kralju Piru, da odkupijo svoje v vojski vjete vojake. Vodil je to rimsko odposlanstvo star, častitljiv mož po imenu Fabricij. Ta je bil, akoravno je imel najimenitnejše službe v Rimu, silno ubog. Zgodovina nam pripoveduje, da je celo njegovo premoženje bila srebrna majhna kupica. Pir, ki je to vedel, si je mislil, tega moram na svojo stran dobiti, potem pa bom imel lahko vojsko z Rimljani. Ponujal mu je veliko srebra in zlata. Fabricij ni hotel niti vinarja vzeti. Potem ga je pri neki priliki hotel prestrašiti s svojim elefantom, katere živali Rimljani do takrat še niso videli in pred katero so imeli silen strah. A Fabricij je rekel: „Kako malo me je včeraj tvoj denar mikal, tako malo me je prestrašil danes tvoj elefant.“ Pir je o tem možu izustil besede: „Fabricij se ne da odvrniti od ljubezni do svoje domovine, kakor solnce ne iz svojega tira.“

O, kako čisto drugačni so nekateri naši ljudje! Komaj pridejo v boljše službe, v boljše kroge, komaj začnejo malo nemški govoriti, zatajijo svoj jezik, svoj rod in svojo domovino. Fantje, neustrašeno se držite svoje narodnosti. Ker je predmet, o katerem pišem, tako važen, hočem tudi prihodnjic še o tem nadaljevati! Dotlej zdravstvujte!

Mladinoljub Ev.

Mladenkam. Ravno danes je minilo deset let. Živo se spominjam prizora, ki se je vršil takrat na tem mestu. Kakor danes sem sedela z ročnim delom pri svoji mizici, pri mojih nogah na pručici pa je slonela vsa objokana dvajsetletna hčerka moje rajne prijateljice. Sirota je bila že tačas; stariši so ji v zgodnji mladosti umrli, ter ji zapustili le majhno dedščino; preživela se je z delom svojih rok. Bila je namreč zelo spretna šivilja; dela ni nikdar zmanjkalo, in ker je zelo varčno živela, je s prihranjenim denarjem po malem vedno pomnoževala podedovano vsotico. Zakaj pa je dekleta tako bridko jokalo? Kratko: Dala je danes svojemu zaročencu zopet prostost, da lahko snubi hčerko-edinko bogatega posestnika in tako reši sebi in svojim domačijo, ki bi sicer prišla po krivdi ravnokar umrlega očeta-zapravljivca po dražbi v tuje roke. Uvidevši, da ni druge rešitve, ločila sta se mirno, prijateljsko, po resnem preudarjanju. Ženin in drugim je skrivala svoj srčni boj, svojo bolelost, a tu pri meni, v samotni sobici, tu se je bridko razjokala. Smililo se mi je hlabro, vsega spoštovanja vredno deklet; tolažilne moje besede so jo nekaj pomirile in pazljivo je poslušala moje nasvete. Med drugim sem ji posebno priporočala troje tolažil: zaupanje v Boga, delo in vestno izpolnjevanje stanovskih dolžnosti. Da se je držala mojih nasvetov, kazala je hodočnost. Ker bi za njo kakor za bivšega zaročenca bilo njeno bivanje v domači vasi nekoliko neprilichno, je sprejela po mojem prizadevanju ji ponujeno službo v veliki grajščini na Kranjskem; bila je tam nadzorovalka soli in perila. Služba je bila lahka, prijetna in dobro plačana. Njena pisma iz novega bivališča so bila vedno veselejša in so kazala, da je našla v novem svojem delokrogu mir srca. Danes pa, ravno ob 10 letnici onega osodepolnega dneva dobim od nje sledeče vrstice: „Predraga moja dobrotnica! Svetujte mi, snubi me mož poštenjak, vdovec, oče peterih otrok v starosti dveh do dvanajstih let; on je novi naš oskrbnik, rodom Čeh; po prerani smrti svoje prve nepozabne žene je prošil grajščaka, da ga naj prestavi na drugo mesto ker mu v domovini vedno živi spomini na ljubljeno ranjko povekšajo od dne do dne srčno bolelost. Prišel je torej iz otroci v naš grad. Kmalu sem po vseh njegovih činih spoznala, da je nov oskrbnik značajen, veren mož, čeravno sem z njim zelo malo občevala; temveč pa so bili zapuščeni otroci okoli mene; nazadnje so se bili pri meni tako udomačili, da sem jih kar težko spravila domu; in jaz zopet sem otroke pogrešala, če jih le kratek čas ni bilo pri meni. Ta ljubezen med otroci in menoj je privedla resnega moža do vprašanja: „Gospodična, hočete biti mojim sirotam mati? Visoko Vas spoštujem in če rečete: „da“, hvaležen Vam bodem do zadnjega zdihljenja! Ne morem pa dati poštenjaku gotovega odgovora brez Vašega sveta. Torej, svetovalka moja, kaj naj poreče Vaša vedno hvaležna Franica?“ Moj odgovor

je bil kratek, napisala sem: Reci „da!“ in srečna bota oba! Da bi Bog blagoslavljal Vajino zvezo, za to prosi Vajina stara prijateljica M.

Cerkvene zadeve.

Duhovna gredica. 1500 letnica sv. Janeza Zlatousta. Dne 14. septembra preteklega leta je minilo 1500 let, kar je umrl v prognanstvu v Komani v Pontu nadškof carigrajski in cerkveni učenik sv. Janez Zlatoust. Njegov spomin sv. cerkev obhaja dne 27. januarja. Citateljem „Našega Doma“ podajamo le najznamenitejše dogodke iz Zlatoustovega življenja, katerega Papež Celestin in sv. Avguštín imenujeta največjega cerkvenega učenika. Trije činitelji so bili, ki so dali življenju sv. Zlatousta posebno smer. 1. Kar je zlato solnce za nežno pomladansko cvetko, to je ljubeče srce materino za otroka. Tako solnce je bila za sv. Janeza Zlatousta njegova pobožna in zelo izobrazena mati Antuza. Po smrti Janezovega očeta Sekunla je komaj dvajsetletna vdova Antuza odklonila vsako možitev ter se je posvetila edinole vzgoji svojega sina. Izvrstno spričevalo ji daje celo paganski učitelj Zlatoustov, Libanij, ki je nekoč, ko mu je Janez pripovedoval o svoji materi vzkliknil: „Kake žene imajo vendar kristjani!“ Sv. Janez Zlatoust je tako ljubil in spoštoval svojo mater Antuzo, da je vselej mislil najprej na njo, kadar je kot škof govoril o dolžnostih in lastnosti krščanske žene in matere. 2. Drugi dobro uplivajoči spremljevalci v življenju so bili Janezu pravi, značajni prijatelji, ki so poznali prijateljske dolžnosti in jih tudi izpolnjevali. Njegov najljubši prijatelj je bil Bazilij, pozneje škof v Rafaneji pri Antiohiji. 3. Slednjič so na Janezovo vzgojo vplivali uspešno in blagodejno izvrstni učitelji. Govornišva se je naučil Janez pri paganskem govorniku Libaniju, ki pa od matere krščansko vzgojenega mladeniča ni mogel pridobiti za svoje paganske nazore. Isto spričevalo kakor njegovi materi daje Libanij tudi Zlatoustu. Ko so Libanija na smrtni postelji vprašali, koga bi on imenoval za svojega naslednika, je rekel: „Janeza, ako bi mi ga ne bili vzeli kristjani“. Nadalje je bil njegov učitelj antiohenski škof Meletij, ki ga je krstil in posvetil v diakona. Bogoljubnega življenja se je vadil 4 leta pri menihih v samostanu pri Antiohiji. L. 387. ga je škof Flavijan posvetil v mašnika, kateremu je od sedaj služil in opravljal pridigarstvo službo v Antiohiji do leta 398., ko je postal škof v Carigradu. Kot škof in patrijarh carigrajski je živel Janez priprosto. Po očetovski je skrbel za uboge in bolnike. Neustrašeno je govoril zoper razvade in strasti takratnih lahkoživih meščanov. Zato mu tudi ni manjkalo sovražnikov, ki so napeli vse sile, da so ga tudi ugonobili. Spokorne grešnike pa je Janez ljubeznivo tolažil rekoč: „Ko bi bili tudi tisočkrat padli v greh, pridite k meni in vas bom ozdravil.“ Sv. Janez Zlatoust je pri svojem obsežnem dušnopastirskem delovanju pridno držal tudi za pero in tako nam je večina njegovih cerkvenih govorov ohranjena v njegovih številnih spisih. Najlepše so knjige „o duhovništvu“ in „o devištvu“, kjer pravi: „Kolikor so višja nebesa nad zemljo, kolikor so angeli nad ljudmi, tolko višji je deviški stan nad zakonskim — in še mnogo bolj.“ Mladi bralci in bralke „Našega Doma“, cenite visoko zlati nauk sv. Zlatousta!

Štiridesetletnico doktorstva je dne 12. t. m. slavil preč. g. kanonik pri N. vicerkvi, g. dr. Lavoslav Gregorec.

Umrla je v ponedeljek ob dveh zjutraj v Mariboru č. šolska sestra Leopoldina Flucher, dolgoletna priljubljena voditeljica učiteljskega.

V St. Petru pri Spodnjem Dravogradu je po daljšem bolehanju umrl vpokojeni župnik č. g. Andrej Kajtna.

Sv. Peter pri Radgoni. Pri nas se bo obhajal sv. misijon od 15. do 25. marca. Vodili ga bodo č. gg. misijonarji iz Lipnice, oo. kapucini Leon Črček, Benedikt Čirič in Rudolf Marolt.

Razno blago.

Srebrnih goldinarjev se ne bo več izdaval; kar jih še kroži, jih potegnejo iz prometa in zamenjajo s kronami.

S palmo v rokah. Luteranski pastor Ulfe v Kodanju na Danskem piše v en tamošnji tednik za naš čas prav značilno: Protestantizem je glede čudežev v sedanjem času tega mnenja: pred 200 leti,

pravi, da so bili čudeži potrebni, da pa niso več sedaj, ko bi bil en sam resničen čudež več vreden kakor sto cerkev in deset milijonov spodbudnih protestantskih časopisov. Pešanje luteranstva se posebno lepo vidi v tem mučnem položaju. Vedno povdarjajo protestanti, da je možno z vero vse doseči, tudi največja čuda, in vendar ne morejo pokazati niti enega samega čudeža sedaj, ko čutijo bridko potrebo čudežev, saj ni dandanes le en sam neveren Tomaž na svetu, ampak jih je na milijone. Ne, v tem pogledu stoji katoliška cerkev zmagoslavno pred nami s palmo v rokah. Ona ima svojega sv. Januarja v Neaplju in svojo sveto Devico v Lurdu in prej se bo naše protestantsko ljudstvo povrnilo v Rim, ki jasno kaže, da „ni še oslabela Gospodova roka“, kakor pa da bi je zamogel naš brezversko-verski protestantizem obuditi k veri.

Nova puška. Pezcy Maxim, sin iznajditelja vojaške puške, je iznašel novo puško, ki pri strelu ne počí, temveč le komaj slšno zašumi. Iznajdba provzroči velikanski preobrat, ker se bodo vse armade morale oprijeti nove puške.

Delovanje strupov na ježa. Pred nekaj desetletji je glasoviti profesor Lenz opisal boj ježa s celo kopo gadov. Jež je gade premagal in pojedel, ne zmenivši se niti malo za njihovo pikanje. Pikali so ga tudi v jeziček, ali to mu ni prav nič škodilo. Od tega časa se je ukoreninilo mnenje, da strup sploh na ježa ne deluje, akoravno so nekateri o tem dvomili. Moderno zdravljenje z rumom, je dalo povod, da so strokovnjaki delali poskuse z ježi. Pustili so, da so strupene kake pikale ježe v jezik in gobček. Ježi so precej oboleli, trpeli so tri ali štiri dni, a potem so popolnoma ozdravili. S tem je bilo dokazano, da je jež zavarovan proti delovanju strupa. Neposredno ubrizgavanje kačjega strupa je pokazalo nazadnje stopinjo, do katere je jež zavarovan proti temu strupu. Množina strupa, ki je ubila morskega prešička, morala se je desetkrat povečati, da je pri ježu povzročila le prehodno bolehanje. Toda v ježevi krvi niso mogli najti materije, ki bi mogla služiti kot lek proti kačjemu strupu. Z drugimi poskusi se je dokazalo, da je jež zavarovan tudi proti drugim naravnim strupom. Jež požre špansko muho, v katere telesu se nahaja hud strup, ne da bi mu kaj škodovalo. Prenese tudi cijankalij (najhujši strup sploh), ki umori močno mačko v štirih minutah. Se-le petkrat večja množina povzroči pri njem bolehanje.

Nesreče na morju v letu 1907. Lanskega leta se je potopilo 1114 ladij, poškodovanih je bilo 5527 ladij. Med potopljenimi je pet avstrijskih parnikov, med poškodovanimi 48 avstrijskih parnikov in dve avstrijski jadrnici.

Deset zapovedi za našega kmeta. 1. Krmí svojo živino vedno enakomerno in sicer glede množine in časa. 2. Napajaj enakomerno, nikdar pretoplo, nikdar premrzlo in nikdar, če je živina razvnetá. 3. Ne goni živine prehitro in je ne obteži preveč pri delu. 4. Ne krmí nikdar plesnive ali prašne krme ali slame, jednako kakor tudi ne okužne ali gnile. 5. Skušaj strupene ali škodljive rastline kolikor mogoče s travnikov in pašnikov iztrebiti, povlači iste v spomladi ter jih pognojí, če nimaš zadosti hlevskega gnoja z umetnimi gnojili in sicer na 1 hektar — 1% orala, s 600—700 kg kajnita ali 200—250 kg 40% kalijeve soli in 700—800 kg Tomasove žlindre. 6. Obvaruj živino solnčne opekline, mrzlega deža in ne pusti je na mokrih ali mrzlih tleh ležati. 7. Če hočeš krmo spremeniti, tedaj napravi to polagoma. 8. Skrbi povsod za največjo snago, kajti ta je glaven pogoj, če hočeš imeti zdravo živino. 9. Skrbi za čisti in sveži zrak v hlevih, pa ne stavi živine na prepíh. 10. Poslužuj se rok in nog svojih poslov, a ne zanesi se nikdar na njihove oči.

Književnost.

Obrednik za cerkovnike ali natančen poduk za cerkvene služabnike. Sestavil Jernej Voh, bivši kaplan konjiški. III. popravljeni natis. Knjiga je po vsebini in obliki tako primerno urejena, da je bo vsak cerkovnik vesel. Stane pa 1 K, s pošto 1 K 10 vin.

Novi občinski volilni red za Štajersko je izšel in se dobi pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Ker je po novi postavi pri občinskih volitvah nastalo mnogo sprememb, ki jih morajo vedeti občinski

odborniki pa tudi vsi občinski volilci, je vsakomur s tem spisom ustrezno. Posamezni iztisi stanejo s poštnino vred 10 vinarjev, in se naj plačajo pri naročilu s poštno znamko za 10 vinarjev. Občine in društva, ki naročijo skupno vsaj 50 iztisov, dobijo novi občinski volilni red po 5 vinarjev ali 100 izvodov za 5 kron.

„Slovenska dijaška zveza“ je založila dvoje vrst ličnih razglednic, ki jih je izdelal mlad umetnik-dijak. Razglednice so izšle ravnokar, in je čisti prebitek namenjen za ustanovitev in vzdrževanje ljudskih knjižnic ob slovenski jezikovni meji. Tako upamo, da bo rado segalo po njih slovensko občinstvo, posebno naša inteligenca. Razglednice se naročajo pri predsedniku S. D. Z. jur. Ivo Česniku; Gradec, Schiklerstraße 45, I.

Listnica uredništva.

G. I. B., Sv. Barbara v Haložah: Prejeli smo dopis. Imate dobro srce. Ampak, ne vemo, če bi bilo dotičnim gospodom ljubo, da bi se jim pela sicer zaslužena hvala v taki obliki javno po svetu. Če se Gospodu ni godilo dobro, ali se naj njegovim učencem godi bolje? Trnjeva pot vodi do radosti polnih ciljev! — Micika v Arji vasi in Micika v Žitcah: Obžalujemo, da še vajinih bodrilnih dopisov niti danes ne moremo prinesiti. Pa saj ne bo zastarelo. Kakor hitro bo predaleček bolj prazen, dobila vidve besedo. Pišita marljivo! Pozdravi! — G. F. G., Sv. Peter na Medvedovem selu: Prejel, žal, prepozno! Za to številko je zastarelo. Prosim tudi, da pišeš s črnolom, ker sicer moram dopis jaz prepisovati. To pa urednikoviču ravno ne diši, ker medtem že spiše kaj drugega. Čas je drag! G. A. H., Št. Lipš pri Zineku, Koroško: Pride pri prvi priložnosti. Le več poguma! Često se nam zdi, da nam je bruno zavajeno črez pot, a je le slamina bilka. Za vzvišenimi cilji neustrašeno naprej!

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena je franko na vsak p. što za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

656

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 69 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnitvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kil s pošto franko proti 3 K 20 vin. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri KONJICAH
:: Štajersko. ::

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastonj da se Vam pošlje ilustrirani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča	gld.	1:80
	Roskopf	"	2:70
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (regulator)	"	4:--
	Srebrna	"	7:--
	Srebrna s tremi pokrovi	"	8:--
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tula“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	"	4:30
Št. 34.	Srebrna damska rem-ura	"	3:10
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	"	3:30
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kamnov	"	5:--
	Ista z dvojnimi pokrovom	"	6:40
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	"	2:--
Št. 107.	Kuhinjska ura	"	2:40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: :: :: :: :: tančno, vestno in jako ceno. :: :: :: ::

Th. Fehrenbach,

Največji tovarniški zaloga ur

Maribor, Gosposka ul. 26. :: Filialka, Dravska ul. 2.

Ker je sedaj pomanjkanje premoga in bo huda zima skrbite za

trboveljski svitli premog

salonske brikete,

rujavni premog,

lesni premog,

:: kovaško oglje, ::

sekana drva,

rezana drva.

Vam postavi na dem

ANTON SERIANČ,

trgovec z lesom in premogom.

Tu se dobi tudi cement in apno.

Telefon šte. 103.

Pozor,
kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskina) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani,

Dunajska cesta 19. * v Medjatovi hiši v pritličju * Dunajska cesta 19.

zavaruje

1. Proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke.
2. Proti prelomu zvonove, in
3. Za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

Edina domača, slovenska zavarovalnica.

Svoji k svojim!

12-7